

Arkeologisk utredning etapp 1 och 2

Furingstads kyrka

Furingstads socken
Norrköpings kommun
Östergötlands län

Marie Ohlsén

K U L T U R M I L J Ö A V D E L N I N G E N

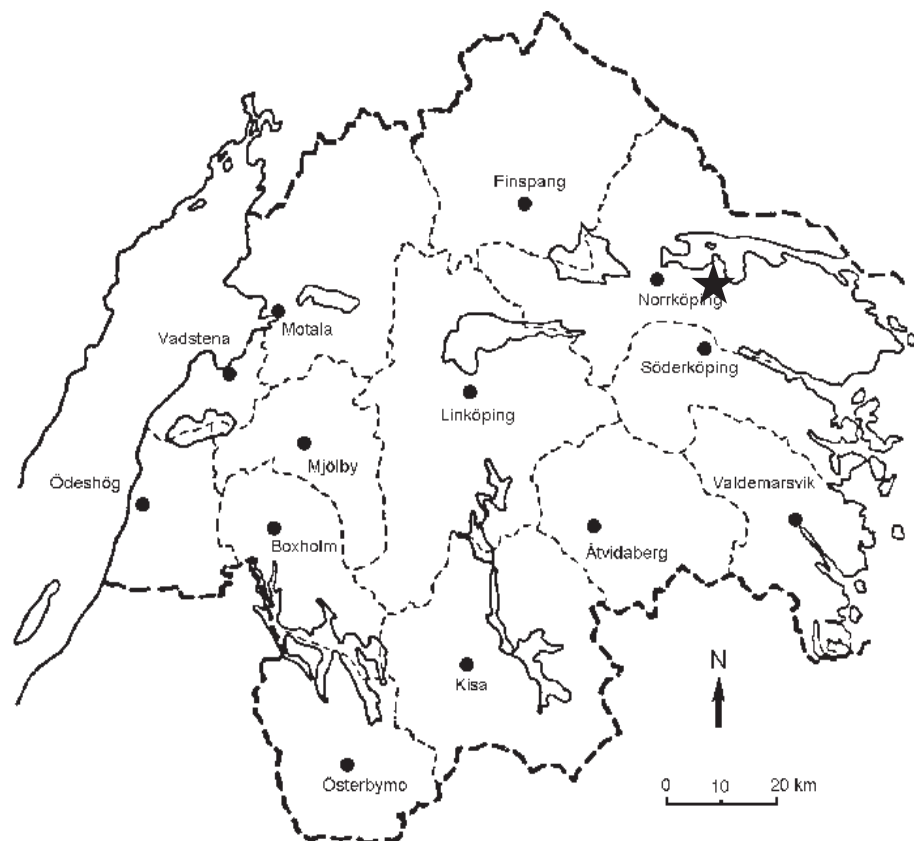
Ö S T E R G Ö T L A N D S L Ä N S M U S E U M

Arkeologisk utredning etapp 1 och 2

Furingstads kyrka

Furingstads socken
Norrköpings kommun
Östergötlands län

Marie Ohlsén 2002

Rapport 60:2002

Ö S T E R G Ö T L A N D S L Ä N S M U S E U M

Tekniska uppgifter

Lokal	Furingstads kyrka, Vallerstad 1:9
Socken	Furingstad
Kommun	Norrköping
Län och landskap	Östergötland
Fornlämningsnummer	RAÄ 25
Ekonomiska kartans blad	(8G 8g Furingstad)
Koordinater	X6492600-6492800 Y1531150-1531900
Koordinatsystem	RT 90 (2,5 gon V)
Typ av undersökning	Arkeologisk utredning, etapp 1 och 2
Länsstyrelsens diarienummer	431-18069-01
ÖLM diarienummer	18/02
ÖLM kontonummer	6181
Uppdragsgivare	Vattenfall Service Syd AB
Kostnadsansvarig	Sydkraft Östnät AB
Projektledare	Marie Ohlsén
Personal	-
Fältarbetstid	2002-04-11
Total projekttid	14 tim
Totalt undersöktes	ca 30 löpm schakt
Därav intensivt	ca 20 löpm schakt
Fynd	Nej
Foto	Nej
Analyser	Nej

Dokumentationsmaterialet förvaras på Östergötlands länsmuseum.

Rapport 60:2002	© Östergötlands länsmuseum
Grafik	-
Renritning	-
Grafisk form	Lasse Norr
Tryck-	
Ur allmänt kartmaterial	© Lantmäteriverket dnr 507-99-499

Ö S T E R G Ö T L A N D S L Ä N S M U S E U M
K U L T U R M I L J Ö A V D E L N I N G E N

Box 232 • 581 02 Linköping • Tel 013 - 23 03 00 • Fax 013 - 14 05 62
lansmuseum@lansmus.linkoping.se • www.linkoping.se/lansmuseum

Furingstads kyrka

Arkeologisk utredning, etapp 1 och 2

Furingstads socken

Norrköpings kommun

Östergötlands län

Sammanfattning

Östergötlands länsmuseum utförde en arkeologisk utredning, etapp 1 och 2 inför schaktning för nedläggning av jordkablar vid Furingstads kyrka i Norrköpings kommun. Utredningen utfördes dels i samband med schaktningar, dels som sökschakt längs en utvald sträcka. Vid utredningen påträffades inga lagskyddade lämningar.

Marie Ohlsén
antikvarie

Figur 2. Utdrag ur Ekonomiska kartans blad 086 86 (8G 8g Furingstad) med undersökningsområdet markerat.

Inledning

Östergötlands länsmuseum utförde en arkeologisk utredning, etapp 1 och 2 inför ombyggnad av en lågspänningskrets vid Furingstads kyrka i Norrköpings kommun. Utredningen utfördes efter beslut från Länsstyrelsen i Östergötlands län.

Uppdragsgivare var Vattenfall Service Syd AB. Sydkraft Östnät AB svarade för de arkeologiska kostnaderna. Ansvarig för utredningen samt rapportarbetet är undertecknad.

Områdesbeskrivning

Furingstads kyrka ligger på en höjdrygg varifrån det är en vid utsikt över slätten och mot Bråviken. Kyrkan har medeltida ursprung men har förändrats under senare århundraden. Långhuset härstammar från tidig medeltid. Koret uppfördes under 1400-talet, då även valven slogs. Den norra utbyggnaden tillkom 1732. Tornet med sin spira uppfördes på 1800-talet. Sakristians datering är oklar. Kyrkan har kalkmålningar från 1400-talet samt från 1620-tal (Riksantikvarieämbetet, byggnadsregistret).

Furingstad är namnet på en gård som förknippades med kullen varpå kyrkan placerades. Gårdens namn gav även namn åt socknen och dess sista stavelse -stad kan sökas tillbaka till förhistorisk tid. Furing- härstammar från ett fornnordiskt mansnamn (Furung-). På kyrkbacken vid Furingstads kyrka finns fem runstenar uppställda, RAÄ 26. Deras tillkomst har troligen skett mellan 1000-1050 e Kr. Furingstads kyrka kan ha haft en föregångare av trä, en s k stavkyrka. Två ornerade virkesbitar finns sedan 1906 på Statens Historiska Museum. Bitarna är ornerade med rankornamentik av tidig romansk karaktär (Reby 1972).

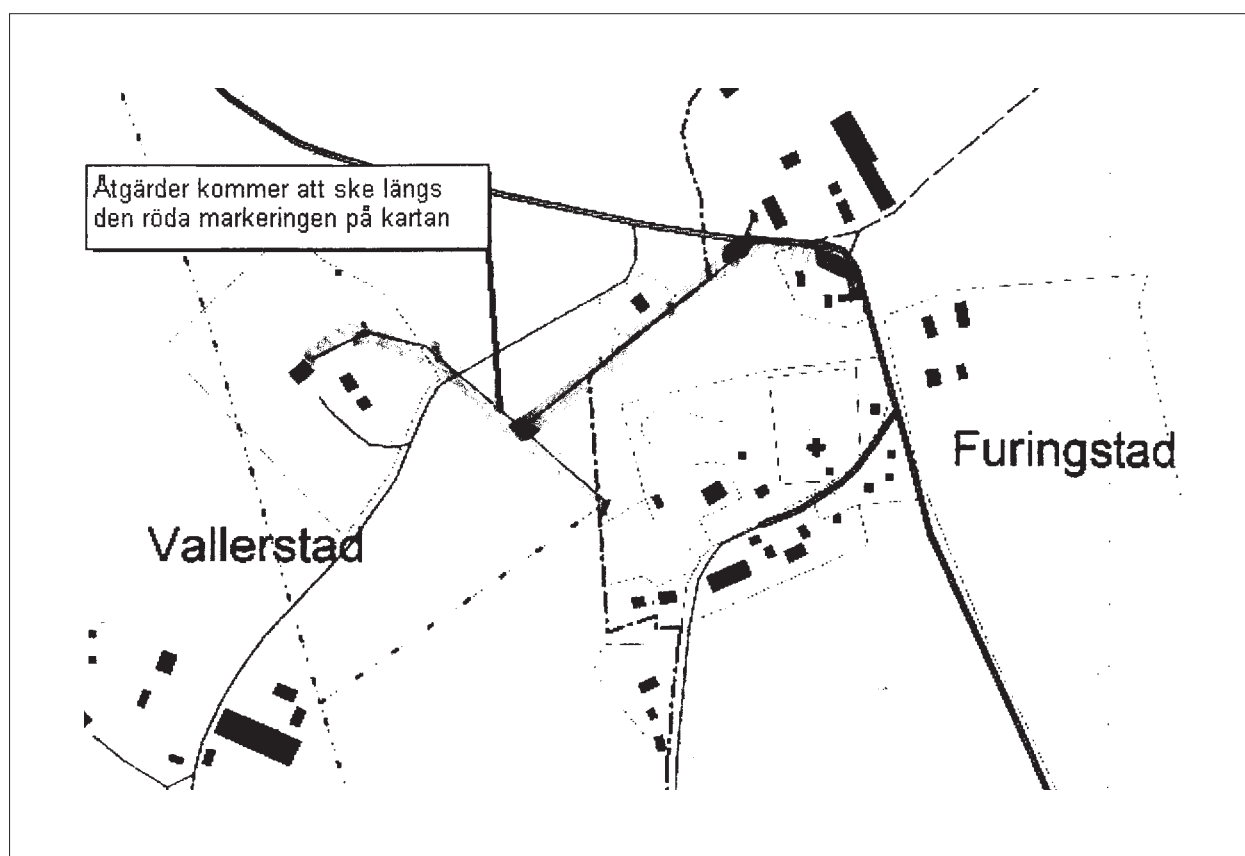
Strax intill kyrkobyggnaden ligger ett gravfält, RAÄ 25. Det består av ca 16 gravar. Bland gravarna finns fem sekundärt resta runstenar (RAÄ 26). Sydost om uppfarten till kyrkan finns en älvkvarnsförekomst, RAÄ 84.

Syfte och frågeställningar

Syftet med den arkeologiska utredningen var att fastställa huruvida fast fornlämning skulle beröras av det planerade arbetsföretaget. Om fast fornlämning framkom skulle justeringar av ledningssträckningen genomföras så att fornlämningarna inte kom till skada. Utredningens resultat skulle ligga till grund för länsstyrelsens fortsatta bedömningar i ärendet.

Metod och dokumentation

Den arkeologiska utredningen utfördes i två delar, etapp 1 och 2. Utredning etapp 1 bestod av besiktning i fält samt arkiv- och kartstudier. Etapp 2 genomfördes dels som en antikvarisk kontroll i samband med schaktningar och dels med hjälp av sökschakt. De lagskyddade lämningar som eventuellt påträffades skulle dokumenteras efter sedvanliga metoder d v s med hjälp av fältritning och fotografering.

Figur 3. Översiktsplan med schaktsträckan markerad.

Resultat och tolkning

I samband med utredningen utfördes en besiktning i fält (2002-01-14). Vid besiktningen konstaterades att området kring fastigheten Vallerstad 1:9 behövde genomgå en sökschaktsgrävning före de planerade markningreppen. Bedömningen gjordes utifrån de topografiska förhållandena. Fastigheten ligger på en markant höjd och därmed var området lämpligt för att finna förhistoriska gravar eller boplatslämningar. Strax sydväst om fastigheten ligger på en höjdrygg (Polackarebacken) en stensättning, RAÄ 24.

Ett antal schakt öppnades i den östra slänten av höjdryggen. I de övre schakten framkom, under ett 0,10 m tjockt matjordslager, tegel, kol och sot samt sten. Raseringsresterna bedömdes dock vara sentida varmed fortsatta markingrepp var möjliga utan vidare antikvariska åtgärder.

I samband med schaktningar som utfördes norr om kyrkan, intill Furingstad gård, utfördes en antikvarisk kontroll. Inga lagskyddade lämningar påträffades i schakten.

Referenser

Reby A 1972 Furingstad kyrka. Kyrkobeskrivning. Utgiven av Furingstad kyrkoråd 1972

Riksantikvarieämbetet, byggnadsregistret

Östergötlands länsmuseum utförde en arkeologisk utredning, etapp 1 och 2, inför schaktning för nedläggning av jordkablar vid Furingstads kyrka i Norrköpings kommun. Utredningen utfördes dels i samband med schaktningar, dels som sökschakt längs en utvald sträcka. Vid utredningen påträffades inga lagskyddade lämningar.

